

K.: Néhány szó a leánykereskedésről

Minden évben más világvárosban tartanak kongresszust, így a folyó évben Párizsban tartottak, hol megállapítják azokat a módozatokat, melyek a leánykereskedés veszélyeit csökkenteni fogják. Minden kongresszuson azon elv dominál, hogy a leánykereskedés megszűnni csak akkor fog, ha nem csak a kínáló, de a kereslő személyét is az emberiségnek magasabb erkölcsi és etikai niveau-ra emeljük. Különösen külföldön, egyes humánus intézmények szolgálják ezt a célt, oly egyesület is alakult már külföldön, mely a kéjnént, ha szorultabb helyzetben van – csak hogy teljesen el ne merüljön a posványba – pénzzel is támogatja. Arra is találunk példát külföldön, hogy a rendőrség illető osztályának helyiségében, hol a még teljesen meg nem fertőzött lány a prostituáltak sorába való felvételre jelentkezik, egy szent atya teljesít állandó szolgálatot, és figyelmeztető, intő szavakkal mutat rá e szomorú pálya súlyos következményeire.

Mi sem maradtunk el a külföld mögött, megalakult nálunk is az elmúlt hónapban egyik legnagyobb egyházi szónokunk, Prohászka Ottokár dr. megyés püspökök elnöklete alatt a leánykereskedés elleni védelmi bizottság.

(A mulató Budapest, 1906. 2. sz.)

Küzdelem a leánykereskedés ellen

A Magyar Egyesület a Leánykereskedelem Ellen vasárnap délelőtt tartotta rendes közgyűlését Prohászka Ottokár²¹ püspök elnöklésével a régi

²¹ Prohászka Ottokár katolikus egyházi író, püspök (1858–1927). A 20. századi katolikus megújulás roppant képzett gondolkodója, meghatározó alakja, programadója. 1945 után még a nevét sem volt szabad leírni, írásai tiltólistára kerültek. Munkásságának értő megítélése éppen ezért még nem igazán történhetett meg, számos tévhit kering ma is körülötte. Egyfelől kíméletlen harcot indított a munkásmozgalmi törekvések ellen, az irodalmi életben a *Nyugat* című folyóirat szemlélete ellen is többször felszólt, valamint az antiszemitizmushoz is közel került. Másfelől azonban 1911-ben Rómában több könyvét indexre tették túllontúl modernista nézetei miatt. Az 1. világháború egyik legelszántabb ellenzője volt mindvégig. Kortársai fantasztikus szónoknak tartották. Megérintette a katolikus miszticizmus is és az ún. orkesztika mozdulatművészeti iskola hívévé vált. A Magyar Egyesület a Leánykereskedelem Ellen elnöke.

képviselőház nagytermében. A gyűlésen nagy számmal voltak képviselve a különböző szociális és jótékonyági intézetek. Az ülést Prohászka püspök nyitotta meg nagyhatású beszéddel. A leánykereskedelem ellen való mozgalom fontosságát és szükségességét fejtegette. Vázolta azt a nagy kulturális szégyent, mely a leánykereskedelem megtüréséből hárul a társadalomra. A többi között ezt mondta:

„A kultúra az ember világa, rajta van a keze nyoma és benne van a lelke fény- és árnyoldalaival együtt. De ez ellen az árnyoldalak ellen küzdeni kell. A fényoldalak újra és újra kigyúlnak és az árnyoldalak lassan tűnedeznek. A mai XX. századnak is vannak árnyoldalai. Ezek az árnyoldalak a mai kultúrának barbárságában vannak. Ezt a barbárságot akarja az egyesület eloszlatni. E barbárság alatt a leánykereskedelmet értjük. A barbárság az, hogy még nem bírta megakadályozni a társadalom azt, hogy a nőt vásárra vigyék. A főadatunk az, hogy a kultúrát előbbre vigyük és a lánykereskedelmet visszaszorítsuk és idővel estleg el is töröljük. Ez ellen a modern rabszolgaság ellen törvényt kéne hozni. A törvényt azonban az erkölcs hordja a vállain, köztudat nélkül törvényt alkotni nem lehet. A leánykereskedelem ellen való mozgalmat azonban ne a törvénybe, hanem a társadalomba vigyük be. Ne legyen az ember áru, ne cipelhessék vásárra. Sír a lelkünk, ha látjuk, hogyan terjeszkedik, virágzik hazánkban a leánykereskedelem. Minden erőnkkel kell küzdenünk e gyalázatos üzérkedés ellen. Ne riadjunk vissza a főadat nehézségeitől, ha eleinte nem is koronázza fényes siker fáradozásunkat, ne csüggedjünk és ne veszítsük el munkakedvünket. Máris nagy dolgot végzünk, ha rávilágítunk a női becsülettel való kereskedelemre és pellengérré állítjuk a lelketlen kufárokat az egész világ előtt.”

[...]

Végül Haller István²² országgyűlési képviselő fejtegette a leánykereskedelem ellen tartott madridi kongresszus határozatát, amely a cselédközvetítő intézetek számának megszorítását és állami kezelését kéri a kormánytól. Fejtegetéseinek végén egy fővárosi napilapot mutatott a közönségnek, amely szerinte egyik cikkében a házasságtörésre és szabadszerelemre hívja föl a nőket. Az ilyen újságot ne olvassa tisztességes ember – mondta – és ne eressze be senki a házába, mert megmételjezi vele házanépének lelkét. Szavai nagy izgatottságot keltettek a hallgatóság között.

(Budapesti Hírlap, 1910. december 13.)

²² Újságíró, keresztény szocialista politikus, miniszter (1880–1964). 1908-tól a Katolikus Népszövetség főtájkára. 1919 augusztusától, a Tanácsköztársaság bukása után propagandaügyi miniszter, majd november 24-től 1920. december közepéig vallás- és közoktatásügyi miniszter. 1920-tól a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának elnöke.